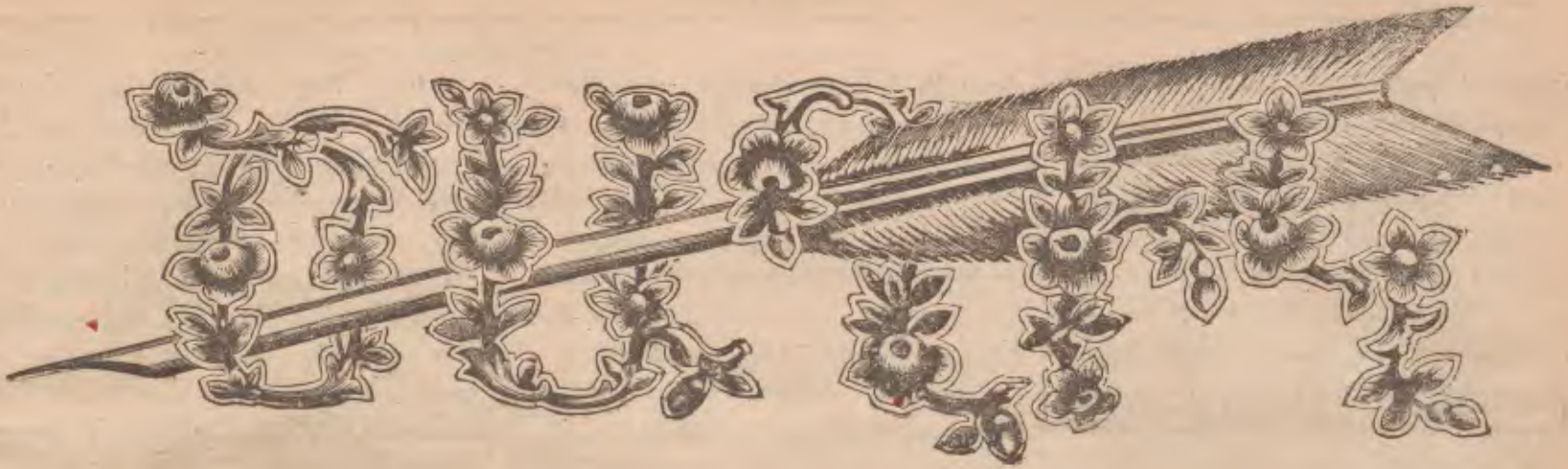

10 ՓԱՐԱ

ՀԱՆԴԵՍ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ԲԱՂԱՔԱԿԱՆ ՓԱՐԱ 40

ԾԱՂԻԿ ԵԱՐԱՔՐ ԵՐԿՈՒ ԱՆԳԱՄ ԿՐ ԲՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ՉՈՐԵԲԱՐՔԻՆ ԵՒ ՇԱՐԱՔ ՕՐԵՐՆԻ: — ՏԱՐԵԿԱՆ ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒՔԻԱՆ զԻՆՆ Է 100 ՂՐԵ ԱՐԺԱՔ: — ՎԵՃԱՄԱՆԵԱՅՆ 50. — ԳԱԼԱՌԱՅ ԲԱՄԱՐ 115 ՂՐԵ. ՎԵՃԱՄԱՆԵԱՅ 60. — ԾԱՆՈՒՇՄԱՆ ՏՈՂՐ 5 ՂՐՂ.

ՈՐ ԵՒ Է ԳԱՄԱԿ ԿԱՄ ԳՐՈՒՔԻՆ ԿԷՏԷ Է ՈՒՂՂԵԼ ԱՆ ԱՐՏՈՑԱՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ ԱՆՏՈՑ ՍԱԲԱՆԱՆ, ԷՍԿԻ ՉԱԿՐԻՅԷ ՃԱՏՈՒՆԻ ՆՂԱՆ ԷՖ. ՊԵՐԱԿԵՐԵԱՆԻ ՏՊԱՐԱՆՆ: ԽԱՐԱԳՐՈՒՔԻԱՆ յԱՆՃՆՈՒԱԺ ԳՐՈՒՔԻՆԷ ԵՍ ՀԵՆ ՏՐՈՒՐ:

ԹԻՒ 193 Գ. ՏԱՐԻ

1889

ՓԵՏՐՎԱՐ 25 ՇԱԲԱԹ

Ա Ջ Դ

Խ Մ Բ Ա Դ Ի Ր Ա Կ Ա Ն

ԱՍԿԷ առաջ, արտաքոյ կարգի և անյաղթելի պատճառներու տակ ընկեալ, ահամայ պարտաւորած էինք ԾԱՂԻԿը չարաթը մի անգամ հրատարակել, բայց ուրախութեամբ կը ծանուցանեմք թէ յառաջիկայ Մարտ 1էն սկսեալ, ըստ առաջնոյն չարաթը երկու անգամ, այսինքն Չորեքշաբթի և Շաբաթ օրերը պիտի հրատարակուի շարունակաբար:

Այս առթիւ պարտք կը համարիմք ծանուցանել նաեւ թէ ԾԱՂԻԿ: հրատարակման և խմբագրութեան նկատմամբ ինչ ինչ կարգադրութիւններ և ապահովութիւններ ձեռք առնուած լինելով, մեծ յոյս ունինք որ մեր աղնիւ ընթերցողաց ա՛լ աւելի հաճելի և աւելի օգտակար ընթացք մը պիտի կրնանք ունենալ:

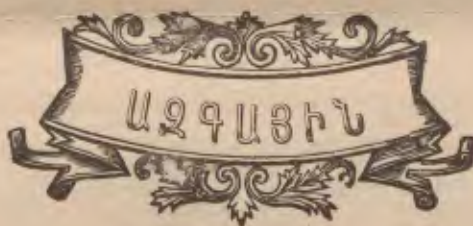
Փափաք յայտնուած լինելով որ ԾԱՂԻԿի մէջ գրքի ձեւով վիպասանութիւն մ'ալ հրատարակուի, մեր աղնիւ ընթերցողաց մեծագոյն մասին այս փափաքն իրագործելու համար, այժմէն յանձնարարած եմք հետաքրքրական, զբօսեցուցիչ և միանգամայն բա-

րոյալից վիպասանութեան մը թարգմանութիւնն, որոյ օրինական հրամաննրն ստանալնէս անմիջապէս վերջ, պիտի սկսիմք հրատարակել:

Իրաց այս վիճակին մէջ, հաճելի է մեզ յուսալ թէ աղնիւ ժողովրդեան քաջայերուութեանը արժանանալու բախտը պիտի կրնանք վայելել:

Հրագրաց սովորական ազգերուն հետեւած չըլլալու համար, չենք ուզեր վերջացնել մեր այս ազգն ալ խնդրելով որ թէ ի գաւառս և թէ ի Պօլիս մինչ ցարդ իրենց բաժնեդինը չը վճարող աղնիւ բաժանորդք, բարեհաճին ժամ յառաջ յղել զայն, էսկի Չապրիյէ ճատտէսի, թիւ 61, Նշան Էֆէնտի Պէրպլերեան տպարան, առ:

ԱՆՏՈՆ ՍԱԳԱՆԱՆ

Շաբթուս ազգային դասակարգին մէջ կարեւոր լուր մը չը տեսնուիր:

Ամեն Ս. Պատրիարք Հօր մի քանի այցելութիւնները կան առ Բարձ-

րապատիւ Մեծ-Իպարգոսն և այլ բարձրատիճան նախարարս և պաշտօնատարս:

Կրօնական և Բաղաքական ժողովք իրենց սովորական նիստն ունեցան թէեւ, բայց հրատարակեալ որոշմանց մէջ ազգին կենսական խնդրոց վերաբերեալ կարգադրութիւն մը չը տեսնուիր:

Միայն կրօնական ժողովք զբաղեալ կը գտնեմք Պօյաճի գիւղի մաքրակրօն Տէր Աշոտ քահանայի խնդրով, որ յանիրաւի կը հալածուի ու կը չարչարուի մի քանի անփորձ և խռովարար գիւղացւոց կողմէ և որոյ նկատմամբ մեզ յղուած նամակ մը հրատարակած եմք ի ստորեւ:

Կրթական ընկերութեանց ի նպաստ կազմակերպեալ պարահանդէսներու յաջող արգելնքն, բաւական գոհացուցիչ կրնայ նկատուիլ:

Գոհացուցիչ կը նկատուի նաեւ Եպիսկոպոսական ժողովի մը գումարման յետաձգումն, վասն Տ. Մելքիսեդեկ Նրբազանի յիշատակման խնդրոյն, այնու զի այսպիսի օրակարգով Եպիսկոպոսական ժողովի մը գումարման խօսքն իսկ, գայթակղութիւն պատճառած էր մասամբ:

Ուրախալի է տեսնել, որ Ազգային

Ընդհ. ժողովը վերջապէս ունեցաւ իր ժողովարանն կահաւորեալ, և որ առաջին անգամն ըլլալով գումարեցաւ երէկ, և զբաղեցաւ իւր Օրակարգովն:

Ազգային լրոց այս ամուլ ընթացքին մէջ, Ս. Էջմիածնէն երկուշաբթի առուր թուականաւ եկած հեռագիր մը ցաւօք լրոց բոլոր կրթասիրաց սիրտերը, զի Գէորգեան ճեմարանի Ազգային պատմութեան և Ֆրանսերէն լեզուի համբաւաւոր ուսուցիչ Պ. Ստեփան Պալասանեանի մահը կը գուժէր:

Պ. Պալասանեան ոչ թէ միայն երեսնամեայ յաջողակ և նշանաւոր ուսուցիչ, այլ իբր գրագէտ՝ Գրէշ Ժածկանուան ներքեւ Փոք լրագրոյն մէջ հրատարակած իմաստասիրական և գրական յօդուածներովն մեծ ծառայութիւններ մատուցած է ազգին:

Պ. Պալասանեան, բնիկ Ռումանիացի, մեռաւ 53 տարեկան, թողլով կին մը և աղջիկ զաւակ մը, որոց համար մխիթարութիւն կը մաղթենք յերկնից:

Յիշատակն արգարոց օրհնութեամբ եղիցի:

ՆԱՄԱԿ ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

23 փետր. 1883. Պոյաճը գիւղ . . . խմբագիր

Մեր հանգարտիկ գիւղն ալ այս օրերս խռովեալ կերպարանք մը ըստացած է, շնորհիւ Թաղ. խորհրդոյ մի քանի անդամոց, և գիւղիս մըխթաբին եղբոր, որոնք իրենց պաշտպանութեանը ապաւինող մէկ քահանայն գիւղիս եկեղեցւոյն մէջ հաստատելու խորհրդով՝ հակառակորդ հանգիստացած են բնիկ Տէր Աշոտ քահանայի և զայն եկեղեցիէն արտաքսելու համար ամէն ճիգ կը թափեն:

Այս անձինք առանց ի նկատ առնելու թէ Պոյաճի գիւղ ընդ երկար պանդուխտ քահանայով մը միայն անցուցած է իւր տարիները, այսօր մեծամոռութեամբ անբաւական կը համարին Տէր Աշոտի նման անբասիր և եկեղեցական կարգաց ու կանոնաց նախանձախնդիր ու պարտաճանաչ քահանայ մը, և զայն եկեղեցիէն արտաքսելու և իրենց պաշտպանած քահանան բերել յաջողելու համար անպիտի թերութիւններ կը բեռնաւորեն խեղճ քահանային վրայ, որ օրորոցին

մանուկն իսկ խնդացնելու բնութիւնն ունին. լայց զարմանալին այն է որ իրենց ուզած կամ պաշտպանած քահանայն այսօր աւելի լաւ համարած է Պոյաճի գիւղի եկեղեցւոյ քահանայութեան թեկնածութենէն հրաժարելով զիրենք լքանել, քան իւր ծրխացոյցը ուրիշի ձեռք յանձնել:

Բայց այս անձինք այսչափով ալ չը բաւականանալով, անցեայ շաբթուայի գիշերեցան մինչեւ իսկ Պատրիարքարանի իշխանութիւնն ալ ոտնակոխ ընել, և արգիլել քահանայն պատարագելէ, որով անպիտի նուիրական օրերու մէջ արգելք եղան նաեւ ժողովրդեան իւր կրօնական պարտաւորութիւնները կատարելու:

Իրաց այս վիճակին մէջ վստահեմք որ Պատր. Կրօն. ժողովը պէտք եղածն ի գործ պիտի դնէ Պատրիարքարանի իշխանութիւնն յարգել տալու և առ այս անմեղ քահանայն զըրկանքէ և թշնամանքէ ազատելու համար:

* * *

ՍԱՏԱՆԱՅԻՆ ՏՈՒՆԸ

Ա

Իրիկուն մըն էր. Դահլճին մէջ կը նշմարուէին բոլոր ազգականք, բարեկամք, հարք, մարք և մամիկը: Տղայք և պատանիք եւս հրաւիրուած էին ի մասնակցութիւն այն հացկերոյթին, որ տեղի պիտի ունենար մօտակա զղեակին մէջ:

Ժամը ինն ու կէսն էր յայնժամ, Մամիկն ալ դեռ նոր կը լմնցունէր իր պէշնի վերջին սական, զոր խաղացած էր իր փեսային, Ալֆրէտ մօրեղբոր հետ, որ Ալիքիէի որսորդ զինուորաց գընդապետն էր: Մամիկը շահած էր խաղը, հետեւաբար երջանիկ կ'երեւէր և արդէն սուր սլաքներով լի ակնարկութիւններ կ'ընէր իր հակառակորդին:

— Հազար չորս հարիւր, հարիւր ալ՝ կ'ընէ հազար հինգ հարիւր, հինգ հարիւր ալ . . . սակը լմնցաւ, իմս Ալֆրէտ . . . : Օ՛ն ուրեմն, տո՛ւր սա խոստացեալ դրամը նայինք, ըսաւ ուրախ ժպտով մը, իր ակնոցը ճակտին վրայ բարձրացունելով:

Բայց հաղիւ իմն լմնցուցած էր այս պարբերութիւնն, երբ սանդուխին վերայ լսուեցաւ մեծ դղրդիւն մը, տեսակ մը ոտքերու աճաղարանք: Յետոյ յանկարծ գուռը բացուեցաւ և աղայք ներս խուժեցին ահաբեկ:

— Ա՛հ, մեծ մայրիկ, մեծ մայրիկ, իրա՛ւ է եղբր, իրա՛ւ է եղբր, աղաղակեցին միարեբան:

— Ա՛հ, Ալֆրէտ մօր եղբայր, կապուի՛լը և ժաննը կանչեցին . . .

— Հապա հաշումները . . .

— Հապա սատանայական ձայները . . .

— Մատը՛, մատը՛ . . .

— Այո՛, պատին վրայի մատը . . .

— Բայց, ի՛նչ, ի՛նչ, գոչեց գընդապետը պակուցեալ: Եւ նոյնհետայն մամիկը, Ալիս մօրաքոյրը, Հէլէն հօրաքոյրը, Լասգառ հօրեղբայրը, Էօփէն հօրաքեռորդին միարեբան կրկնեցին,

— Ի՛նչ, ի՛նչ:

— Սատանային տունը, պատասխանեցին բոլոր մանկական ձայները:

— Ա՛խ, ա՛խ, պզտիկ վախկոտներ . . .

— Դո՛ւն ալ, Ժօռժ, դո՛ւն ալ վախացար, տասն-երեք տարեկան աղայ . . .

— Բայց, հայր, եթէ գիտնայիք . . . ականջովս լսեցինք . . .

— Մեզ ամենքնիս ալ մեր իսկական անուններով կանչեցին . . .

— Հապա մատը՛, կրակէ մատը՛ . . .

— Հապա ձայները՛ . . .

— Հապա . . .

— Հապա, հապա . . . ձեր տխմարութիւնը . . .

— Բայց ըսածնիս իրաւացի է, Ալֆրէտ մօրեղբայր:

— Այո՛, մեծ մայրիկ, շատ իրաւացի . . .

— Ես այս իրիկուն մինակ չեմ պառկիր սենեակիս մէջ, յարեց Ժանն, ինչնամեայ խարտիշահեր աղջիկ մը, որ իր մօրկան պարեգօտին մէջ ապաստանած էր:

— Հը՛մ, ես ալ չեմ պառկիր, պատասխանեց Կապուի՛լ, իր մօրաքոյր աղջիկը:

— Նայինք ի՛նչ պատահեր է, հարցուց գընդապետը, որ խռոված կերպարան մ'առած էր յանկարծ, նըշմարելով իր Ժօռժին և իր Պէնժամէնին տփգունութիւնը: Լաւ ուրեմն,

շարունակեց, բայց սա խոշոր ապուշ
ծիւսդէնն ինչ բըւա . . .

—Փախաւ . . .

—Փախաւ մի, այդ անմիտ ապուշը
փախաւ . . . պիտի հասկընանք
զայդ, փախաւ հէ . . .

Եւ զանգակին լարին վրայ խոյանա-
լով՝ գնդապետն ուժգնութեամբ հըն-
չեցուց զայն :

—Փռանսուա, ըսաւ այն սպասա-
ւորին, որ անմիջապէս ներկայանալ
փութացած էր, ըսէ՝ ժիւսդէնն որ
շուտով գայ զիս գտնէ :

Մէկ քանի վայրկեաններ սահեցան
տղայոց սարսափական ճիչերուն, ըս-
փոփիչ համայնքներու, սիրայօդ գըր-
կախառնութեանց, և մամիկին անուշ
ու փաղաքական խօսքերուն մէջտեղ :
Փոքրիկ դողդոջուն ձեռները կը սեղ-
մէին, տմոյն ճակատները կը համբու-
րէին և կը գրկէին ամենէն մատաղա-
տիներն ալ, որոց նայուածքները գեռ-
կը պահէին ահ ու դողէն մասնիկ մը,
և որք, սարսափահար ու սարսափից,
կը կծկուէին իրենց ծնողաց շրջադ-
գեստներուն ներքեւ :

—Հա՛, եկա՛ր, ըսաւ գնդապետն
խօսքն ուղղելով մարդու մը, որ ըս-
պասաւորաց յատուկ համազգեստ հա-
գած ներս կը մտնէր, և որուն գէմ-
քըն աւելի սպիտակ էր քան խեղկա-
տակի մը ալիւրոտ երեսը :

—Այո՛, իմ գնդապետ . . .

—Կեցցե՛ս ապուշ, գոչեց Ալֆրէտ
մօրեղբայրը, վախկոտ մարդու մը պէս
փախար, այնպէս չէ՞ . . .

—Պատճառը սա է որ, իմ գըն-
դա . . .

—Պատճառը սա է որ վատասիրտ
մըն ես . . . բայց խնդիրը ադոր վը-
րայ չէ : Պիտի պատմես ինձ թէ ինչ
պատահեցաւ և թէ ինչո՞ւ համար այս
մեր տղաքները ահ ու դողի մատնուած
են . . . : Ո՛ւր առիւր տարիւր զանոնք :

—Ես չէի, տէր գնդապետ, ժող-
ժըն ուզեց որ կառքը կեցունեմ առ-
պանայի պանն առջեւ :

—Աղէ՛կ, բայց յետոյ :

—Յետոյ, ամենքն ալ ուզեցին եր-
թալ տեսնել թէ իրաւացի՞ էին այն
պատմութիւններն, զորս կը լսէին
կախարդ կիներէ . . .

—Աղէ՛կ, աղէ՛կ. անցիր. ես ա-
տիկայ չեմ հարցուներ քեզ . . . Պա-

տահածը ըսէ՛, պատահածը :

—Գլխուս վրայ, իմ գնդապետ
կախարդներ կան, որք . . .

—Այլանդակ ապուշ, կորսուէ առ-
ջեւէս . . .

—Բայց, տէր գնդապետ . . .

—Ոնմիտ անզգամ, պիտի վեր-
ջացունե՞ս . . .

—Ասկէց աւելի բան մը չեմ գի-
տեր . . . Յանկարծ իմացայ օրիորդ
ժաննի և օրիորդ Կապուիէլի աղաղակ-
ներն : Այն ատեն նստարանէս վար ի-
ջայ և գնացի տեսնել ինչ որ կ'անց-
նէր անդ . . . ու տեսայ մատը . . .

—Մատը մի . . .

—Այո՛, կրակէ և արիւններանգ
մատը, շարայարեց ժիւսդէն : Այն ա-
տեն ձայն մը աղաղակեց. «հէ՛, ժիւս-
դէն, դուն ալ հոս ես : Լաւ ուրեմն,
տղաս. հոս եկուր . . . » : Եւ այդ
ձայնը խիստ մօտէն կը հասնէր ական-
ջիս . . .

Գնդապետն ուսերը բարձրացուց :

—Իրաւացի է, հայրիկ :

—Շատ իրաւացի. Ալֆրէտ մօրեղ-
բայր :

—Աղէ՛կ, աղէ՛կ : Դուն շարունա-
կէ՛, ժիւսդէն :

—Բայց, տէր գնդապետ, ուրիշ
բան չեմ գիտեր . . .

—Ձե՛ս գիտեր, հապա ինչպէս
փախար :

—Մեզ հետ փախաւ, հայրիկ :

—Դո՛ւք, դո՛ւք ալ, չարաճճիներ :
Բայց, այս ապուշը Ափրիկէի վաղեմի
զինուորներէն մէկն է : Վատ արարած,
չէի՞ր կրնար խարաղանդ առնուլ և չորս
դին չափել այն չարամիտ անպիտանին,
որ գրեթէ տարիէ մը հետէ, կը գործէ
այս խեղկատակութիւնը . . . : Կոր-
սուէ՛ առջեւէս, պիտի բարկացունես
զիս : Հիմակ հասկցայ որ փնասէ ուրիշ
օգուտ չունիս դուն :

—Այժմ զաւակներս, շարունակեց
Ալֆրէտ մօրեղբայրը, փոքրիկ տղայոց
գառնալով, վաղուան օրս զձեզ պիտի
առնեմ ու հոն պիտի երթանք :

—Ա՛հ, հայր իմ. ես չեմ գար :

—Ես ալ չեմ գար :

—Իսկ ե՛ս, բնաւ երբէք . . .

—Ձէ՛, չէ՛, ես մինակ պիտի եր-
թամ, ուրիշի ընկերակցութեան պէտք
չունիմ . . .

(Շարունակելի)

Քարգմանեց

ԳԵՈՐԳ Կ. ՍԻՄԵՅՇԵԱՆ

ԱՅԼ ԵՒ ԱՅԼՔ

ՎԵՃԱԿԵՐՈՒՄԻՆ ԼԵՒԵՅ

Գերմանական նաւակատան ձեռք
Գերմանիա մտնող լրագիրներուն թիւն
է՝ 1889 տարւոյն համար ամիս մը յա-
ռաջ հրատարակուած ցանկին նայե-
լով՝ 9468, որոնցմէ 6792 գերմ. լեզ-
ուաւ, և 2676 օտար լեզուաւ : Օտար
լեզուաւ գրուած լրագիրներն են . 1.
հայերէն լեզուաւ . 1 պուլկարերէն,
2 խրուածերէն, 17 չեխերէն . 191
սպանիական լեզուաւ, 897 անգղիե-
րէն, 4 ֆիներէն, 727 գաղղիերէն,
12 յունարէն, 3 հրէարէն, 172 հու-
լանտերէն, 150 իտալերէն, 5 լիթա-
ւերէն, 69 նորվեկերէն, 1 պարսկե-
րէն, 10 լեհերէն, 8 բորգուկէզերէն,
2 րումաներէն, 4 րումաներէն, 58
ռուսերէն, 2 ռութներէն, 140 շուէ-
աերէն, 3 սերպերէն, 2 սլովաքերէն,
4 սլովեներէն, 49 սպաներէն, 2 տաճ-
կերէն, 28 հունգարերէն, 6 ֆլաման
և 6 հատ վենետերէն լեզուաւ :

Աշխարհի լեզուներուն թիւը

Վաճառականութեան ծառայող
նաւերուն թիւը՝ 1886ին սկիզբներն ե-
ղած հաշուով՝ 11,435 կը համուէր,
որոնց տարողութեան չափն էր 7,599,
400 տակաւ : Ասոնց մէջէն եւրոպայի
կ'իյնար 7921 շոգենաւ՝ 6,481,000 տա-
կաւաչափ տարողութեամբ, Ամերի-
կայի 2769 շոգենաւ՝ 855,400 տկաւաչ-
ափ տարողութեամբ, Ափրիկէի եւրոպա-
կան գաղթականութեանց 21 շոգե-
նաւ՝ 2200 տկաւաչ. տարողութեամբ .
Ասիայի՝ 259 շոգենաւ՝ 120,500 տկաւաչ.
տարողութեամբ, Աւստրալիայի՝ 465
շոգենաւ . 139,900 տկաւաչ. տարողու-
թեամբ : Եթէ վերայիշեալ թուերն տե-
րութեանց և երկիրներու վրայ բաժ-
նենք, հետեւեալ գումարն կ'ունե-
նանք : Մեծն Բրիտանիա և Իռլանտա՝
եւրոպական գաղթականութիւններով
ունի 4829 շոգենաւ՝ 4,414,800 տա-
կաւաչափ տարողութեամբ . Ամերի-
կայի Միացեալ-Նահանգք ունին 2287
շոգենաւ՝ 673,700 տկաւաչ. տարողու-
թեամբ . Գաղղիա՝ 562 շոգենաւ, Գեր-
մանիա՝ 557 շոգենաւ, Ռուսաստան՝
257, Տանիմարքա՝ 191, Իտալիա՝ 164,
Հոլլանտա՝ 106, Աւստրիա՝ 97, Բել-
գիա՝ 53, Յունաստան և Ֆինլանտ՝ իւ-
րաքանչիւրն 40, Փորթուկալ՝ 28, Տաճ-
կաստան՝ 14, Հունգարիա՝ 12, Ռու-
մանիա և Մոնթենէկոյի՝ երկուքը մէկ-
տեղ՝ 3 շոգենաւ :

(Հանդէս Ամօրեայ)

ԲԱՐԵԿԵՆԴԱՆԻ ԵՐԿՈՒՇԱԹԻՆ

Կ Ա Մ

ՍԹՐԻՏԵԱ ԲԱՆԱՅԻՐԻ

Բարեկենդանի երկուշաբթին եղա-
կան օր մ'է, չատեր Բարեկենդանի
աւելի: Բարեկենդանի երկուշաբթին
սպասող են, ինչպէս կանանց ոմանք
Աւագ հինգշաբթին և ոմանք մեծ և
նշանաւոր պարտհանդէսներուն: Այն
օրն իրօք նշանաւոր է այնու լի Բա-
րեկենդանի ծայտեալ խեղկատակներու
ամբողջ հաւաքածոյն ի մի կամփոփ-
ուի Սթրիտէ քանայի առթիւ, և որ
կը կատարուի ի Թաթաւլա, ի վերայ
չայի չեմենայ:

Սթրիտէ քանային այս տարի ալ
կատարուեցաւ և շատ փայլուն ու
քաղցրագոյն. ամէն ազգէ և ամէն
կերպարանքէ արք և կանայք, տեսակ
տեսակ և գոյնգոյն կերպարներով
ծայտեալ, դիմակ յերեսս, հաւաք-
ուած էին ի Թաթաւլա, Սթրիտէ ուտե-
լու և կերցնելու, զբօսնելու և զբօս-
ցնելու, բայց առ ի շատ սուղ լինե-
լոյ Սթրիտայի, միտեալ, ըխտէնեա,
Փասուլեա, զէյթին, սոխ և սըխթո-
րով բանայի ընդներու թիւը 0|0ին
99 3|4 կը հաշուուի:

Բանային աւելի հաճելի և պատ-
կառելի ընելու համար, իւրաքանչիւր
հանգիստական իւր կողմէն փայլ մը,
զարդ մը աւելցուցած էր, ինչպէս՝
ոմն լաթէրնա, ոմն տալու զուրնա,
ոմն ագօռտիօն և կիթէւա, ոմն չիֆ-
թէ նաղարա, ոմն լալուլթա քէմէնչէ,
ոմն ես խաղամ տուն կանչէ ևն ևն ևն.
միայն բան մը կը պակսէր, և այն ալ
մրցանակաբաշխ յանձնաժողովի մը ան-
գոյութիւնն էր, որ տարւոյս մօտա-
յին պահանջման համաձայն, գոյու-
թիւնը անհրաժեշտ էր:

Այս բանայի զանգիստես լի-
նելու և նորա համն ու հոտը մօտէն
վայելելու նպատակաւ, Գուլգափուէն,
Սամաթեայէն, Պողազ իշիէն, Սկիւ-
տարէն, Արեւելքէն ու Արեւմուտքէն,
աջակողմէն ու ձախակողմէն (աջա-
կողմէն ու ձախակողմէնները չը
հասկնա՞ք) ցածէն ու բարձրէն, քէօ-
չէէն պուճախէն հաղարուոր անձինք,
ինչպէս առ հասարակ՝ ժամագործն ու
ատաղձագործն, ոսկերիչն ու ցուլիչն,
վաճառականն ու բաղնիքայանն, փաս-

տարանն ու գերասանն, բժիշկն ու
մօնետիկն, խոհարարն ու սպասաւո-
րըն, գինեպանն ու նալաւարն, մը-
սալաճառն ու կօշկարարն խմբա-
գիրն ու մուրացկանն, ևն ևն ևն,
խուռներում և սօլուխ ալմաճաւընը ե-
կած խանած էին անդ, այնպէս որ ե-
թէ իւրաքանչիւր անհատէ փոխանակ
մէկ ոսկիի 2 կամ 3 զրուշ տուրք կամ
նուէր հաւաքելու միջոց մը գտնուէր,
Մեծ պարահանգէսներու արտադրած
հաղարուոր ոսկի շահերու տաճառ-
պատիկը կրնար ձեռք բերուիլ. կըսեն
թէ՝ այն օրը 40000 օխա օղի և 25,
000 օխա գինիի սպառում մը տեղի
ունեցեր է, ասկէ զատ 200 մէհաճիր
քիւֆէճիներ գիշերուան մինչեւ երե-
քը քիւֆէլիս գինիներ կրելով կա-
նոնաւոր օրակոն շտկելու բախտաւո-
րութիւնը ունեցեր են:

Նիւթական և բարոյական ախշափ-
մեծ սպառմամբ կատարուած բանա-
յիւն վերջապէս ունեցաւ իւր կատա-
րումն, օրն իրիկուն եղաւ և ամէն ինչ
վերջացաւ առանց ողորդական դէպ-
քերու, ի շնորհս ոստիկանութեան ա-
շաւուրջ հսկողութեան:

Այս բանայի զանգիստէ վրայ կատարեալ
տեղեկութիւն մը տուած ըլլալու հա-
մար, վերադարձող մի քանի երիտա-
սարգաց հետեւեալ խօսակցութիւնն
ալ մտիկ ընենք:

—Օ՛, դո՛ւք ալ հոս էիք:

—Ինչո՞ւ չէ. աս ալ առանկ օր մ'է:

—Բայց զձեզ բնաւ չտեսայ:

—Ես զձեզ շատ անգամ տեսայ:

—Ըսել է թէ դիմակաւոր էիք:

—Հապա:

—Առանձին:

—Ինչպէս առանձին. ութը հոգի
էինք:

—Անշուշտ անոնք ալ մեր ծանօթ-
ներէն էին:

—Ինչպէս ծանօթ, ի նոցանէ է-
ին. առանկ պարագայի մէջ բա-
րեկամ կամ ընկեր գտնուէն դիւրին
ինչ կայ, դուն բարայէն խապար տուր:

—Աղէ՛կ, բայց ատ բարան գըտ-
նալը քիչ մը դժուար է. նուա-
գարան ալ ունէիք:

—Առանց նուագարանի ինչ համը
կեղայ, նուագածուսը ընտիր խումբ
մ'ալ ունէինք:

—Հասկըցա՞յ որ դուն էկեր քի-

թիս կը ինդատ. եղբայր, ատ ըսած-
ներդ բազում բարայով կըլլայ, մինչ-
դեռ դուն եթէ իմ գիտցած մարդն
ես. ինծի պէս գրպաններդ ծակ է
միշտ:

—Ինչ կըսես, մեզի մնայ նէ չէ
քի բանայի ընել, պանիր հացով պի-
լէ փորերնիս չենք կրնար կշտացնել.
պէրէքեթ վէրսին պազի քէնտի կէ-
լէն քէլէրէրներ կիսայ տէ, մենք ալ
քիչ մը մարդու մէջ կրնանք խառ-
նուիլ:

—Հա՛, սանկ ըսէ. աս անգամ ին-
տո՞ր էղաւ նայինք:

—Ինտոր պիտի ըլլայ. շիտակը
առտուն գրպանս ընդամենը հարուր-
նոց մը կար, տասնոցը կամուրջին տա-
լուս պէս, շունչս շիտակ թաթաւլա
առի և ասդին անդին պըտըտիլ ըս-
կայ. այս միջոցին, դիմակաւորաց
խումբ մը դէմս ելաւ և անոնցմէ մին
եկաւ ձեռքս սեղմեց և հրաւիրեց որ
իրենց ընկերանամ, և որովհետեւ ես
զիրենք չէի ճանչնար, մերժեցի. բայց
նա նրեսը բանալով ինքզինքը ճանչ-
ցուց. ո՞վ ըլլայ աղէկ, մեր տանտին
ճինկէօզը չըլլա՞յ մի:

—Ինչ կըսես. արտոր անիկայ 200
զրուշ ամսականով սեղանաւորի քով է,
և այդ ամսականն ալ իւր առօրեայ
ծախուցը հազիւ կը բաւէ. ասանկ
բաներ ինտոր կրնայ ընել:

—Մտիկ ըրէ՛. ես ալ քէլէրիւրը
կտանք ըսելով իրեն ընկերացայ. դե-
ղեցիկ հազուստ մ'ալ ինձ հագցուցին
և գեղեցիկ. մ'ալ թեւս անցու-
ցին. կերանք, խմեցինք, պըտե-
ցանք և հազիւ կէս ժամ կայ որ իր-
մէ բաժնուեցայ. բայց սա կայ որ 90
փարան գրպանիս մէջ ապահով կեցած
է:

—Բաժնուելուդ անխելքութիւն
ըրիր ես:

—Ինչո՞ւ:

—Որովհետեւ այդ ընթացքով
մինչեւ վաղ առաւօտ ալ կրնայիր զբօս-
նուիլ:

—Սղէկ ամա մեր ճինկէօզին գըր-
պանը կուտ մը անգամ չը մնաց և
իւր ընկերուհիներն մէկիկ մէկիկ կը-
ծիկը գրին, ուստի ես ալ պարտա-
որեցայ տապանս վերցնել:

—Բայց բարեկամ, դոնէ հետդ
մինչեւ իր տունը տանէիր. հարկաւ

քիչ շատ խմած և գինով ալ է .

— Ձգէ եղբայր, գինով բլլայը հոգ չէ, բայց վերջը վերջը անանկ ներկայացման մը սկսաւ . որուն նիւթը ողբերգութիւն մը բլլայը հասկնալով՝ անմիջապէս առի քալեցի . շիտակը կատակերգութենէ վերջ ողբերգութիւն մտիկ ընելը ինծի համար չէ :

— Ձեռ հասկընար, ինչ ըսել կուզես :

— Ինչ ըսել պիտի ուզեմ . մեր ճինկէօղին այսօր վատնած դրամներն իրը չէ եղբ, այլ այս առաւօտ չորպաճին հաչուոյն տեղէ մը 10 ոսկի գանձած և այդ 10 ոսկին է եղեր :

— Վա՛յ, իշտէ ատ գէշ :

— Հապա, աւելի գէշն հոն է որ դրամն աւել լմնցնելէն ետքը ելեր ինծի «հիմա ինտոր ընեմ, չորպաճի իս ինչ պիտի ըսեմ» տէյի կուլա կ'ողբայ . ես ինչ ընեմ :

Այս գէպքը շատ ճշմարիտ է . բայց ճինկէօղ երիտասարդին իր չորպաճին ինչ ըսելը չենք դիտեր . միայն սա չափ կըցինք իմանալ որ չորպաճին Բաբեկեղանի զբօսանքներն ու պըտըտել ներք բաւական ամիսներ շարունակելու հրաման տուեր է սպասուորին :

Կէչէն բազար կիւնիւ, աղբը ուսուր բարիժաղիկին պիրի, բիսյէթտէ պուլունան շէօհրէթչուար կէնճ պիր շախսըն քառթ տը վիզիթինի նասըլսա եհտինէ կէչիրտիզի պիրլէ, հէման մասքարա գըբաֆէթինէ կիրիս, վէքառթ տը վիզիթի կէօթէրիս, պէօյիւք էվլէրէ տօլաչմալս պաշար, էվ սահիպլէրի, քառթը կէօրտիւքլէրինտէ, այնի շախս տըր գաննըլս, բիսյէթչէ գապուլ էտէրլէր, վէ պիրիմ բարիժաղիկտէ պու սայէտէ օ կիւնիւ էվլէրտէ եէր, իչէր, վէ պէօյլէճէ ասլաւա գատար էյլէնիր :

Կէչէն կիւն, քառթ տը վիզիթին ասըլ սահիպի նասըլսա մէգըիւր էվլէրտէն պիրինէ վիզիթայա կիթտիղինտէ, էվ խալգընըն քէնտիսինէ նազարլա, կիլլի սէօյլէչմէք վէ զիյատէ

կիւլմէլէրինէ մէրաք էտիպ սօրար .

— Ճանըմ, նիչին օ գաաար չօգ կիւլիյօրսընըք, եօգսա հալիմտէ աճայիպ պիր չէյ մի վար :

— Կէչէն բազար կիւնիւ չօգ կիւլէլ եագըշտըրմըշտընըք :

— Նէյի :

— Կիյմիշ օլտուղունուզ բուպայը :

— Այնը կէչէն բազար կիւնիւ կիյտիղիմ բուպա տըր շիմտիքի կիյտիղիմ :

— Եօգ ճանըմ, մասգարա գըբաֆէթինիդի :

— Նասըլ մասգարա, նէրէտէ :

— Աճայիպ, ճանըմ պուրայա կէլմէտինիզ մի, հաթտա քէնտինի թանթտըրմագ իչին իպրամլարըմըգա գարշը կէլմէիպ, քառթընըղը կէօսթէրտինիզ քի, թանըյապիլտիք :

Պու գաթ, թանըտըղը տիկէր էվլէրէ տալի կիթտիկինտէ, վուգուաթտան խապէրտար օլուպ, քառթընըն պիր Բարեկէնդան օյունունա տէսիսէ օլմուշ օլտուղունա գանատթ հասըլիտէր :

Բէօբրիւ պաշընտա .

— Կազէթաճը պանա պիր կազէթա վէրսէնէ :

— Պուլուրուն :

— Բա՛շ բարա պու :

— Գըրգ բարա :

Պու արա, սըրթընտա տօլու պիր չուվալ օլտուղու հալտէ, օրատան կէչմէքտէ օլան պագգալըն պիրի, գըրգ բարայը տուլունճա հէման տէր :

— Հայ էվին երխըլաքսճա, օլան պիզ պունուն օխսասընը խըրի բարայա ալըեօրըք :

Փարիզտէ 15 Եաշընտա չօճուղուն պիրի, սահաթ չալմագ թէօհմէթիլէ մահքէմէյէ չըգարըլաբգտա, բէյիս սօրար .

— Սէն պաշգա տէֆալար խըրսըղլըգ էթմիշմիսին :

— Հայըր էֆէնտիմ, պու պիրինճի տէֆա տըր :

— Էյ պու խըրսըղլըղը էթտիին վագըթ, թուլուրուպտա ճէգայա չարբըլըսըն տէյի հիչգօրգմատըն մը :

— Էվլէթ էֆէնտիմ, չօգ գօրգտուլ քի, չալտըղըմ սահաթ կիւմիւշ գանն էտէր իքէն, պագգիուն օլմասըն տէյի :

ԲԱՐԵԿԵՆԴԱՆԻ ԽԱՂ ՍԸ

Այս տարի Բարեկէնդանին՝ ուրիշ տարիներու պէս փողոցները մուշինաներով և այլանդակ հագուստներով սէյիրներ շատ չըլլալուն համար, ինչպէս ամեն տեղ նոյնպէս Պօլսու մօտ գիւղ մը եօթը ութը ընտանիք ամեն գիշեր մէկգմէկու տուն ժողվուելով և տեսակ տեսակ օյիններ հանելով կըղբօսնուն եղեր, ծէրերը՝ ծերերուն հետ, պառաւները պառաւներուն հետ, փարայով թուղթ թալլու խաղալ ուղղներն ալ իստէքլիներուն հետ, քատրիլ-լանսիէ խաղալ ուղղ երիտասարդներն ալ աղջիկներուն հետ, վերջապէս վարը խեղճ մնացող այվազ ախպարն ալ իրեն խաբու եօլտաշի պէսլէմէներուն հետ : Ասոնք ասանկ ամէն գիշեր իրարու երթալով գալով մուհապէթ ընենիքէն մէջերնուն մէկ քանի մարդիկ խորհուրդ կընեն որ ուրբաթ գիշեր այսինչին տունը երթանք նէ, անոնց տունին փողոցը նեղ է, վերի խաթը ինչ կայ չկայ բէնճիւրէն գիմացի տունը աշըրմիշ ընենք, հէմ բէք աղէկ օյին մը հանած կըլլանք :

Նոյն գիշերը ամենը մէկ այն տունը ժողվուելով խաղացած խնդացած ատենին, խորհուրդ ընողներէն մէկ քանին գիմացի տունը գացեր, մէկ քանին վերի խաթը ելեր ելւք տօլապ չէ մնացեր բացեր ու ձեռքի գալիք ինչ կայ չիկայ վերուցեր ու պատուհանէն գիմացի տունը փոխադրեր են . անանկ որ վերի յարկը բան չէ մնացեր սէտիրլիսէն և մէկ քանի կոտրած սանտալեաներէն զատ : Այս ամենը ըրած ատենին գործը չյայտնուելու համար մէջերնուն մէկը կամ միւսը դալով քիչ մը յոգնութիւն կառնէ, քիչ մ'ալ կը տաքնայ ու նորէն վեր կերթայ եղեր : Ասանկով գործերին լըմնացեր և բանէ մը խապար չունեցողի պէս եկեր տեղերնին նստեր են, քիչ մ'ալ ասանկ ժամանակ անցնելէ ետքը մէջերնուն մէկ քանի չօճուլներ մինչեւ այն ժամանակ չգիմանալուն մէկ մէկ կողմ կղկտեր քուններնին տարեր է : Տան տիկիներէն մէկն ալ տըղայոց բաց պառկելին տեսնելով, քէֆերնին չալըն տէյի, աղջիկ, հայտէ վերէն գնա չիլթէ մը իլէն վրանին ծածկելու պան մը պեր տէ սա չօ-

ճուղներուն վրան ծածկէ, մեղք են չմտն կըսէ։ Աղջիկն ալ բանէ մը խապար չունենալով շամտանը կառնէ վեր կերթալ կը նայի որ օտաները թամ թախըր բան մը չէ մնացեր, ու իսկոյն աղաղակ մը բրցնելով վերտնվէնէն վար կը վազէ ու կը մարի կիսնայ։

Ամենքը մէկ վրան կը թափին ու — քա ի՞նչ էղար ճիշդս, ետքում կը հարցնեն, և կը նային որ բանը բանէն սնցեր է, որը իլիմօն կը վազցնէ, որը մատը խածէք կը պոռայ, որը ըրախի բիւսկիւրմիւշ կընէ, որը նշատըր ուրուհի ըլլար տէ քիթին բըռնէինք կըսէ, վերջապէս կընեն չեն ընելու աղջկանը խելքը տեղը կը բերեն, և վերը ի՞նչ պատահած ըլլալը իմանալուն պէս, հէմէն վեր կը վազեն, ու նայելով որ բան չէ մնացեր տան մէջ, կիւրիւթիւ մըն է կը բըրցնեն։

— Ծօ՛, աս վերը մարդ է մտեր, պան չէ մնացեր տարեր է, դուք աս տեղը մարդ չէ՞ք ծօ՛, հէ՛, մենք ըսենք քի տալմիւշ էղեր էինք, տուք ի՞նչ կընէիք կոր։

— Մենք ալ աս տեղ ըսկամպիլէ։

— Բա աղջիկ, պարէ սէն օլուն տո՛ւյմատըն եօգարեա ատամ չըքտըյըսա, սէն նէ եարբօրտուն։

— Մենք ներսը մենք մեզի վախիթ կանցունէինք կոր։

— Բա ի՞նչ կըսէ կոր։

— Անոնք ալ ներսը իրենք իրենց թուղթ կը խաղան կոր եղեր։

— Բա աս կօղի պան է ամա որ թարափէն է մտեր, արուններ բսխէ հէմէն։

— Աճաղ աղջկանը շալըտարե՛ր են։

— Բա հապա՞, չէօք մը չեն թողուցեր, բիւթիւն վերուցեր տարեր են։

— Մըսեր աղջիկ, հիմայ խելքըս կը թուցունեմ, չարի պէս ալ աս ինտօ՛ր վրաս տուի։

— Աման քուրուկ, որի՞ն մտքէն կանցնէր ասանկ մէկ պան մը, սատանին անկաճը խուրչին, մեղայ քի աս տունին մէջ օր մը օրանց ասանկ պան մը էղած ունէր։

— Փախաթ նա՛սը կուգան կոր քի հիշ մէկերնիս չենք իմանար կոր։ Աստուած չընէ, կրակ ըլլար նէ աստար պան փախցունելը միւնքիւնսիւղ էր։

— Վոյ աստուծմէ կտնան հէմէն քի, ասանկ Բարկենտանքի օրով մեր սիրտը արունները պլլեցին։ Տուներնին տեղերնին քըրքըրի պիլէքի։

— Կէշ մի զուրցեր ատամ, նէ՛ ֆէնա ֆէնա պէտտուալար էտէյօրտուն։

— Մեղա՛յ տուն ալ, կողին ալ հիշ թէր էլլալ չեմ տեսեր։

— Պէլքի ընողը եապանճի չէր տէ շախա ըրաւ։

— Գեղի ալ պան մը պէտք է։ Ինսանին ամեն սահաթը մէկ չըլլար, խենդեցե՛ր ես, խելքի՞դ էկեր է հիշ ասանկ շախա կըլլա՞յ։

— Ճանըմ ինչերնո՛ւդ պէտք է, տուք տոզ մեղաք, ես հիմայ կողերը ուր էն նէ օրթան կը հանեմ։

— Հայտէ կընա տուն ալ մահիթապ ճի, կիտէն կէլէյիտի պապամ կէլիւրիտի։

Այս խօսքին վրայ, ընողները քահ քահ մըն է թող կուտան իրողութիւնը կը յայտնուի, և ամենքն ալ իրարու դէմ կսկսին բարկանալ, և ախպար մուհապէթի մը ընել։ անանկ որ ալ յաւիտեան իրարու հետ չխօսիլ և չտեսնուիլ ուխտելով կը ցրուին և տուներնին կերթան։ Մ.

Ր Է Ս Մ Ի

Մաթպաալար նիզամնամէսինին 13ինճի մատտէսի մուճիպինճէ, հէր մաթպաա սահիպի թապ իտէճէկի քիւթիւպ վէ ըէստեիլ վէ իլանաթ վէ էվրազը սայիթէնին զիյրինէ իսմինի վէ մաթպաաաւընըն պուլունտուղու մահալ վէ սօգագ վէ նուճէրօսունու թապ իթմէսի լաղըմ կէլիւր իքէն, մաթպաա սահիպլէրինտէն պաղըլարընըն, մատտէյի մէզքիւրէ ահքեամընա ըրաեթ իթմէտիքլէրի կէօրիւմէքտէ օլտուղունտան, պունտան սօնրա զիյրինտէ մաթպաա սահիպլէրինին իսմի վէ մաթպաաաւընըն մահալ վէ սօգագ վէ նուճէրօսը թապ իտիլմէմիշ քիւթիւպ վէ ըէստեիլ, վէ իլանաթ վէ սայիլ թապ օլունմուշ էվրագ կէօրիւմէճէք օլուր իսէ, միւթէճասիլլէրի մատտէի մէզքիւրէ ահքեամընա թէվֆիդէն, միւճաղաթ իտիլէճէկի գաթիէն իլան օլունուր։

ՊԵՋԻԿ ՕՅՈՒՆՈՒ

Գարնավալ վէ եախօտ Բարեկենդան տա ուշտուկիթտի վէ Մեծ պահքա կիրտիք։ պու չալտէ պալօլարըն գարուարը գաբանտը, բաքս իտէնլէրին եախօտ հալէսիլլէրին աեադլալը ըրահաթլանտը, սուարէլէր գըսմէն խիթամ պուլտու, գարնավալտա պիլա հիսապ «վուր բաթլասըն» իտէնլէրին ֆօլը մէյտանա չըգտը, վէ տիւլինլէրի Առաջին պահա գալան նըշանը գըղլարըն պօյնու պիւքիւլիւ գալտը, Բարեկենդան հասէպիլլէ պիր թագըմ գայիտ մասարիֆլէրտէն հէնուղ գուրթուլմուշ օլան էլ պարք վէ մասարիֆ սահիպլէրի, Մեծ պահք եանի ֆասուլեա, նօհուտ, զէյթին, ճէվիզ վէ սայիլ մեսարիֆլէրին (էթ պահալը օլտուղունտան հա՞) թէտարիքեաթընա տալտը, վէլ հասըլ հէր քէս իշի վէ կիւճիւ իլէ ուղլաշմայա պաշլատը իսէ տէ, եինէ օլուն մասալարը էօթէ պէրի աչըգ տուրուպ, քեաղըտ օլունլարընա տէվամ օլունմագտա տըր։

Լաքին շուրասը վար քի, քեաղըտ օլունլարը, թէրթիպ օլունան պալօլար միսիլլու հէր սէնէ բրօկրամ վէ ըէնկ տէյիշթիւմէք աաթթի մէճպուլլիլէթինտէ օլմայըպ, հէր ան վէ հէր մահալտէ պիր գալիտէ վէ պիր նիզամ տաիրէսինտէ տէվամ օլունուր։ Մէսէլա։

Լասգնէտէ քեաղըտ աշան, վագ էթմիշ օլտուղու սէրմայէնին իւշ միսլինի գաղանամատըգճա, ճէմ օլան բարայը քէնտինէ հասը վէ քեաղըտլարը պըրագամագ։

Վէն-թէ-էօնտէ քեաղըտ տաղըտան, երկիրմի պիր կէօսթէրէնին վագ էթմիշ օլտուղու բարանըն իքի միսլի էօտէտիքտէն մատաա, քեաղըտլարը պըրագմայա մէճպուր տըր։

Պագարատա՝ էկալիթէյէ թէսատիլֆ օլունտուգտա, քեաղըտլարըն տէյիշթիւմէսի մէճպուրի տիր։

Փռաունտա՝ սէյլէվա կիտէն տուպէյլէ թէսատիլֆ էթտիքտէ, անինտէ գօլէրայա թուլթուլուր։

Իշպու նիզամ վէ գալիտէլէրէ մուշայիլ հարէքէթտէ պուլունան օլունճուլարա պըլէքը նաղարըյա պագըլըպ վէ պալօ օլունու պըղըքըլարը

կիպի ավֆա ասլա նայիլ օլամայըպ , հիչ պիր եերտէ իթիպարլարը օլամազ :

Քեաղըտ օլունլարընըն նիղամաթը- նա պու տէրէճէ ըիայէթ վէ հիւրմէթ օլունմաթը հասէպիլլէ , օնօրաթօ վէ սայիր մահալլէրտէ օլուն մասալարըն տայիմ ալըզ . վէ օնօրաթօ սուրէթտէ օլուն օյնաշըլմազտա օլտուղու կիպի , էկէր պալօ նիղամաթլարընա տախի պունսն նըսֆը տէրէճէսինտէ ըիայէթ օլունապիլսէ , պալօ դարուլարընըն տախի իլ էլ էպէտ դարանմայաճագ- լարընա հիչ շէքք ու շիւբէն իսթէմէզ :

Հէր նէ հալ իսէ , պունլարը պիր թարաֆ իլէ , կէլէլիմ պահսըմըզա : Պալատէ զիքը օլունան պալօ վէ սայիր պու կիպի էլլէնճէլէրին խիթամ պունմաթը , քեաղըտ օլունճուլարը զի- եատէ խահիշէ պըրագըր , զիրա տի- կէր պիր էլլէնճէ պունմաթըլարըն- տան , հէման քեաղըտ մասսընա գօ- շուշմայա մէճպունը օլունլար . պուն- տան գաթի նազար շիմտի հանկը էվէ եա մահալլէ կիտիլսէ , քեաղըտ մա- սասընը օրթայա չըգարմագ մօտասընա ըիայէթ օլունմագտա տըր :

Տօսթլարըմըզտան պիրի . քեաղըտ օլունլարըն հէր նէվինի տախի օյնամըշ օլունպ , հայլիճէտէ իւսթէ վէրմիշ պու- լունտուղունտան , նասըլ իսէ պէզիք օլունունտան մաատա , տիկէր հիչ պիր օլուն օյնամագլըղը քէնտիօլնճէ անտ վէ գայիտէ իթթիխագ իտէր . զիրա , անըն ըիվայէթինէ կէօրէ , պէզիկ օ- յունու հէմ էլլէնճէլի վէ հէմ տախի հիլլէ գապուլ իթմէզ պիր օլուն օ- լունպ , բաթըրթը վէ կիւրիւթիլլէ մա- հալ գալմագսըզըն օյնանըլապիլիր ի- միչ :

Պու Թօսթուլուզ , կէչէն ախշամ խայլիճէ միսաֆիր պունունան պիր խա- նէտէ պունունուպ . օնուն պունուն տիկէր օլունլարա տալմըշ օլտուղունու կէօրէրէք . քէնտիսիտէ պիր արգա- տաշլա պէզիկ օյնամայա պաշլար :

Լաքին ալըգտա գալմըշ օլան տի- կէր պիր գաչ զիշիլէր . ալրուճա պիր պանդա գուրմագլըղը տիւշիւնէրէք . տօսթուլուզա խիթապէն .

— Պագսանա եահու . շու պարիթ օլունունուղու պըրագընտա . կէլին պիր լանսգէ չէվիւրէլիմ :

— Պէն օ լիսանը աննայամայօրում . . . իքի եիւզ էլլի :

— Ամմա եաբտըն հա . հօք պէ- հօք . հօք :

— Հօք հօք շինանայ . օ շարգը պարիթ օլալը հայլի զէման օլտու . եէնի պիր շէյին վար ըսա օնու սէօյ- լէ . . . պէշ եիւզ :

— Էօլլէ իսէ կէլ պիր վէնթէօն եաբալըմ :

— Վէնթէօն նէ տիր :

— Եիրմի պիրի պիլմէյօրմըն :

— Պիլիրիմ ամա դուղում . եիրմի պիրէ եաբըշան գըրգ պիրի չաբուգ պունուր :

— Պագարա տէյէճէլին Խօֆ ա' :

— Մագարա' մը . Ալլահ էթմէսին . ասըլմայա նիյէթիմ եօգ քի մագարա- յա իհթիյաճըմ օլտուն :

— Էյ ուղուն էթտին . շունու պը- ըագտա կէլ պիր ալալէրա եաբալըմ :

— Պիրատէր . ուղուն լաֆըն գըս- սասը . շու քեաղըտը օգուլունուղտա . եագամը պըրագընըզ :

Տօսթուլուզ պունուն տէյէրէք . ճէ- պինտէն պիր քեաղըտ չըգարըր վէ օնլարա վէրիլ . օնլար տախի քեաղը- տը աշտըգտա . շու պէյիլթի օգուլար ,

ՊԵՋԻԿ ՕՅՈՒՆՈՒ

Պէզիկ օլունուն մօտասը , Չօգլար օնուն միւպթէլասը , Ձիրա բրէֆ պայաթլանտը , Վիսթ տէնիլէն գօգտու գալտը :

Եա օթուզ պիր նանլէթ օլուն , Պիւքտիւ նիչէ պէլ վէ պօլուն . Հէլէ մէքըուհ օլ ֆըրաուն , Բէք չօգլարը էթտի մէճնուն :

Ահ պապամըն ալթունլարը , Վէ անամըն էլմասլարը . Պիր կիճէտէ էթտի զէնկին , Հիլլէպազ գուժարպաղլարը :

Իքի եիւզտէ վար տըր ամմա , Բէքտէ շիքեար օլուն սանմա . Գալկա տէօյիւշ պիւա ֆիսպա , Օլ սէպէպտէն հիչ օյնամա :

Պիր օտայա գաբանըրմ . Արգատաշլա պէն օյնարմ , Պէզիկ ալա սէվտի ճանըմ Օյնատըգճա քէյֆ տուլարմ :

ԻԼԱՆԱԹ

Յովհաննէս Յ . Պալըգ ճեան էֆէնտի եաղըսանէսի թէքրարէն Պիւքիւք Եէ- նի խանտա , իւսթ գաթտա 38 նիւմէ- րօլու օտաեա նագլ իտէրէք , քէմաֆ- իւս սագըգ հէր նէվի ուժուրու թահ- րիրիյէ վէ պիղգաթ իճրայի վէքեա- լէթի տաալիյէ , վէ միւմէյեիլլէք , վէ բույլէթի մուհտսէպէ վէ սայիրէ ի- լէ իշթիլալ իթմէքաէ տիր :

Նիկիրմի պէշ սէնէտէն միւթէճա- վուզ տուր քի , պուլունմուշ օլտուղու միւթէլիֆ մէճուրիյէլթիւրաէ , վէ խուսուսի իշլէրտէ քէսպ իթտիկի թէ- ճարիպի ատիտէ սէմէրէսի օլարագ , թարաֆընա միւրաճաաթ իսէն ասհա- պը մէսալիհի , վէ խուսուսիլլէ , թէմ- եիլ վէ իսթիւաֆը տալա զըմընտա , թաշլատան իշ իհալէ իտէն զէվաթը սուհուլէթի թարիլլէր , վէ էմնիլթ- պախշ մուգալլէլլէր խօշնուտ իթմէք- տէ իտուկինի պէեան իտէրիլ :

ԱՌԱՋ ԻՆ ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆ

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ

Յօդոյ — Մ . ՄԱՄՈՒՐԵԱՆ

Հանդիսիս տպարանէն ի լոյս ընծայուե- ցաւ Մեծ . Մ . Մամուրեան էֆէնտի սոյն նոր և բազմապատկեր ԱՌԱՋԻՆ ԸՆԹԵՐ- ՑԱՐԱՆԸ , մաքուր տպագրութեամբ և գե- ղեցիկ կազմով :

Փորը մանուկները , որք քերականը ա- լարտելէ յետոյ չունէին իրենց կարողու- թեան յարմար ընթերցանութեան գիրք մը , ահաւասիկ սոյն պատկերազարդ ԸՆ- թերցարանն պիտի ունենան այսուհետև , որու մէջ պիտի գտնեն փոքրիկ պատմու- թիւներ , ոտանաւորներ , հանելուկներ , պիտանի գիտելիքներ , որք գեղեցիկ կեր- պով դասակարգուած են աստիճանաբար : Կը յանձնարարենք Մեծ . դասատուաց սոյն Ընթերցարանն , որու պակասը բա- լական ժամանակէ ի վեր զգալի եղած էր , և զոր կը լեցնէ բազմահմուտ ուսուցիչն : Կեդրոնատեղիէն Հանդիսիս տպարանն , և կը գտնուի ամեն Հայ գրավաճառաց քով : Գինն է 2 դրշ . Շատ գնողներու գո- հացուցիչ զեղը կը լինի :

ԹՇՈՒՆՈՒՆԵՐ

ԵՐԵՐՈՒԴ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ Թարգմանիչ — ԳՐԻԳՈՐ ԶԻԼԻՆԿԻՐԵԱՆ Հրատարակիչ ՆՇԱՆ Կ . ՊԵՐՊԵՐԵԱՆ ԵՕԹԵՐՈՐԴ ՀԱՏՈՐՆ

Ի լոյս ընծայուեցաւ : Գինն է 14 դրշ : Եօթ հատորն ի միասին 70 դրշ : Դիմել Հանդիսիս տպարանը : Պօլիս , Եսկի Զապ- թիէ ճատտէսի թիւ 63 :

ԱՎՐՈԲԱՆԸՆ ՀԷՐ ՆԵՎ
ԵՈՒՆԼՈՒ ԳՈՒՄԱՇԼԱՐԸ

ՄԱՐՏԻԿԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

151 ՍԹԱՄՊՈԼ ԳԱԼԲԱԳՃԸԼԱՐ ՊԱՇԸ 151

Մէջքերը տիւքքեանտա Ափօքանքն սօն մօտաւորնտան հէր նեւ սիւհան վէ ետնու գումաշլար, լահօրաքի, թ'պէտ, քաշմէր աիքօզ, վիլօն, օթօման, սէրփանթին, արնիլէր, շահագ. թըրիքօ հէր ճինս ալտ գըլըզ ֆանէլալար, շալ բէնիի գաստօր լար, իփէքլի շալ ֆանէլալար, սօն մօտա ֆիտանըզլար, կարնիլի վէ կարնիիլ տիւզ գումաշլար, կարնիլիք գատիֆէլէր, նար վէ պօճճա շալլար վէ սաիւրէ կէրէք թօփ վէ կէրէք արչին իլէ սաթըլմագտա օլուգ, թէրիֆէ րազպէթ պուհուրան գէվաթը քիւրամ հէմ էմթիանըն նէֆասէթ ու զաւրաֆէթինտէն վէ հէմտէ ֆիւտթլարըն էն վէնիլիթինտէն ֆէվլէլաւէ մէֆնուն ու լօճաղլարը իլան օլունուր:

Սպիտակ Գամուլն սահիպ իմթիեաղը Այվաղեան էֆէնտի, Գալաթաւա, Բէնիլէնպիւհ-Պաղարընտա, Իբսի խա-

նընտա պիր մաղաղա քիւշատիլէ նէֆիւ գէյթին ետըլ, վէ լէզիլ շարապ վէ մօտա տիւգ վէ էն ալէա ճինսիւտէն տէ սապուն վէ քէզալիք էնպիլի նէֆիւ գօնեաք ար վէ նաթթա ծօ ժ Սալամօն գօնեաղը տալիս կէթիլիթմէքաէ պուլունտուգունտան մէֆնուն օլմագըլը արչու իտէն զաթլարըն թէշլիֆ լէրի իսթար վէ տալէթ օլունուր:

Պօղչաւ ատտաթըն պիր սէնէլիքտէն երկիրն սէնէլիլէ գօտար էսկի շարապար իլէ: Գըպըլըն տալիս գումանտարիա թէս միլէ օլունան շարապար պուլունտուգունտան, լիւզուս պուլունտան զաթլարըն մօլիւմէր: օլմագ Էնզրէ, իլան օլունուր:

ԲՈՔ ԲԷՕՄԻԻՐԻԻ ՏԷՓՕՍՈՒ

Մէջքերը տիւքքեանտա սահիպի, Յովէլ Կարինեան, պու տէֆա խտարէլի վէ օճաք իչուն զաթէթ տաեանըլը քօք քէօմիւրիւ կէթիլիթմէքաէ օլուգ, Յրնա գլլտաք ֆէրէս թէճի սօգաղընտա, 14 նոմէրօլու աիւքքեանտա, զաթէթ էնվ ն ֆիւտթլա ֆիւրո իթ իթմէքաէ օլունուրը վէ արչու իտէնէր իչուն ալէա ճինստէն, մանիալ քէօմիւրի տալիս պուլունտուգընը րազպ թլու էնալիլէ խա սէլիլէն իլան ու պլյան իտէր:

ՏՊԱԿՐՈՒԹԻՒՆ

Ն Շ Ա Ն Պ Է Ր Պ Է Ռ Ե Ա Ն

ՃԱՆՖԷՍՃԻ ԱԻԵՏԻՍ ՊԷՅԼԷՐԵԱՆ

ՍԹԱՆՊՈԼՏԱ ՉԱՐՇՈՒԻ ԲԷՊԻՐՏԷ ՍԱՆՏԱԼ ՊԷՏԷՍԹԷՆ ՍՕԳԱՂԸ ՆՕ. 7

Իչպու մաղաղատա սիւհան վէ բէնիլի ֆիւթանըզ, ճէնէլ իլին իբէքլի զու մաղարըն էն էյի վէ կիւզէլ ճինսլէրի, կրօն ֆալլ ֆրանսէ, արմիւր մէրվէ-եօզ, սաթէն, լիօն, բէնիլի աթլազ, մանթօլուգ շիշէքլի գտտիֆէ, կարնիլիք չըպուգլու գատիֆէ, գալ էլի ֆիւթանըզ, վէ իբէքլի կրընտարն գատիֆէլ պուլունտուգունտան, միւրաճաաթ իտէնէք քեաֆէյի րազպէթլու միւշթէրիլէրի կէրէք էմթիանըն նէֆֆասէթ վէ զարաֆէթի, վէ կէրէք ֆիւթաթլարըն էնվէնի-եթիլիսէ խաշուտ օլաճաղլարը պէհան օլունուր:

ՔԻԻԶԻԻՔԵԱՆ ՊԻՐԱՏԻՐԸ

ՏԷՊ ՊՕ

ՍԹԱՆՊՈԼ ԵՆՆԻ ՃԱՄԻՏԷ
ՍԲԷՉԱՐ ՏԻԻՔԵԱՆԼԱՐԸ

ՍԹԱՄՊՈԼ ԲԷՕՐՐԻԸ ԳԱՐՉԵՐՆՈՒՄ — 77

ՊԷՅՕՂԼՈՒՆՏԱ Տօղրու օլտա — 168

Մէջքերը էնպախանէ վէ քէշար տիւքքեանլարընտա միւթէաու խա վէ էնվալի թէրքիպաթը քիմեկվիլէ վէ էնվա վէ մօտալճաթ վէ ալէա թէ ճէրրահիլէ, վէ լէա ճինս լասթիք իլէ չէլիքալն մաամուլ ալաթ ու էտէվաթ, վէ Լիւթէր ուսուլիտէ պաղար, վէ Յրանսըզ վէ Ինկի-լիլ էնզալարը, սօլֆաթօնուն էն ալէա ճինսի, եէրի վէ էննէպի մօտէն սուլարը, ֆօթօլըաֆճըլար իչիւն թէքիպաթը քիմեկվիլէ, Պրտօ շարապարը, գօնեաքլար, էնվաթի իչիլիլէր, գօգուլու սապունլար, նէֆիս բուտրա, օ տը Դօլօնէր, սաշ սուլարը, տիւզիլիւնիլէր, վէ ըս-բէշարլար իլէ քիմեախանէլէրէ մօխսուս ճամ գապար վէ ալաթ ու էտէվաթ մէվճուտ օլուգ, թօրտան վէ բէրաքէնտէ ֆիւրուլսթ օլունուր: Գէզալիք մէջքերը տիւքքեանլարտա մօալէնէի թըպալիլ տալիս իճրա օլունուր, պունս մօխսուս օտալար վար տըր կէնէլէր աշըգ տըր Ձէյլ: Պիլիլիլէ էնզա վէ էմթաամըզըն էն ալէա ճինստէն օլունու-գունու վէ բէք էնվէն ֆիւթաթլա սաթրալընը Տօղթօր էֆէնտիլէրէ վէ րազպէթլու էնալիլէն իլան ու պլյան իտէրիլ:

ԻԼԱՆ

Գալաթաւա Թիւնէլի վէ Շթայն մաղաղալարը-նըն եանընտաքի Մէրթա պանի սօգաղընտա քեա-եին 17 նօմէրօլու մաղա-զանըն սահիպի «Անտօն Տէրվիլ» էֆէնտի, պու տէֆա երլ պաշը օլմագ միւնասիպէթիլլէ Բարիլ վէ Լօնտրանըն միւթէպէր ֆապրիբալարընըն էն նէֆիս վէ էն թազէ մալէ-րիլի ճէլպ վէ թէտարիք իթմիլ օլունուրունտան, կէրէք թօրտան վէ կէրէք

բարչա բարչա սապուն վէ լէվանթա վէ էմսալի սաթըն ալմագ արղուսընտա պուլընան գէվաթ իլէ միւշթէրիլէրի-նին քէմաֆիսաապըզ թէշլիֆէ րազ-պէթ պուլունտալարընըն բէճա վէ քէն-տիլէրիլի հէր վէճիլէ մէֆնուն իթմէք զայրէթինտէ պուլունաճաղընը արղ ու իլան իտէր:

ԱՆՏՕՆ ՏԷՐՎԻԼ